

Getting to 613

Today's shiur is kindly sponsored by Dr Abe and Michaelle Zerykier le'zecher nishmat Abe's mother (8 Tammuz), Golda Zerykier - Golda bat R' Ezriel Zelig and Chana Pearl ע"ה

Where it Comes From

1. Makkos 23b-24a

דרש רבי שמלאי שש מאות ושלוש עשרה מצות נאמרו לו למשה שלש מאות וששים וחמש לאוין כמנין ימות החמה ומאתים וארבעים ושמונה עשה כנגד איבריו של אדם אמר רב המנונא מאי קרא [דברים לג. ד](#) (תורה צוה לנו משה מורשה תורה בגימטריא שית מאה וחד סרי הוי אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום

§ **Rabbi Simlai taught:** There were **613 mitzvot stated to Moses** in the Torah, consisting of **365 prohibitions corresponding to the number of days in the solar year**, and **248 positive mitzvot corresponding to the number of a person's limbs**. **Rav Hamnuna said:** **What is the verse that alludes to this?** It is written: **“Moses commanded to us the Torah, an inheritance of the congregation of Jacob”** ([Deuteronomy 33:4](#)). The word **Torah**, in terms of its **numerical value [gimatriyya]**, is **611**, the number of mitzvot that were received and taught by Moses our teacher. In addition, there are two mitzvot: **“I am the Lord your God”** and: **“You shall have no other gods”** ([Exodus 20:2, 3](#)), the first two of the Ten Commandments, that **we heard from the mouth of the Almighty**, for a total of 613.

Acceptance

2. Yesod Morah Vesod Torah, Shaar 2, Ibn Ezra

על דרך מחקר האמת, אין קץ למספר המצוות, כאשר אמר המשורר: 'לכל תכלה ראיתי קץ, רחבה מצוותך מאוד'. ואם נספור רק הכללים והעיקרים ומצווה שהיא עומדת לעד, אין המצוות עשירית משש מאות ושלוש עשרה.

3. Sefer Halachos Gedolos

זו היא תורה שאינה של חסד י
דבר אחר תורה
שלא ללמודה זו היא תורה שאינה של חסד תורה
ללמודה זו תורה של חסד י
דרש רבי סמלאי
שש מאות ושלוש עשרה מצוות נצטח ישראל אמר רב
תמנונא מאי קראת תורה צוה לנו משה תורה בניסטרא
תני תוי שש מאות ואתה עשרה תואי אנכי ולא יהיה לך
מפי הנבונה שמעוים שלש מאות וששים וחמשה מצוות
לא תעשה ומאמיתם וארבעים ושמונה מצוות עשה כל
תסקינם וזכה לעולם הבא וכל העובר עליהן נידון בשנעת
עונשין י
סקלה שריפה חת י ודגק י סיתת י זכרת י וסלקות י

4. Sefer Mitzvos Gadol

Author: [Moses ben Jacob of Coucy](#)

Composed in (c.1243 - c.1247 CE). *Sefer Mitzvot Gadol (Semag)* is a book of halakhot organized, in general, according to Rambam's listing of the 613 mitzvot. The book is separated into two parts: Section 1 on positive commandments and Section 2 on negative commandments. The author cites the Biblical verse, rabbinic exegesis, relevant Talmudic sources and comments by other halakhic authorities for each mitzvah. A table of contents for each book, called "Remazim", helps the user to find a specific mitzvah. In the era preceding the publication of the *Shulchan Aruch*, *Semag* was the principal halachic text studied in Ashkenazic academies.

ולעשות ממנו ספר, ואירא לעשות כן לעשות ספר תורה לרבים כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי. ובתחילת האלף הששי בא אלי עניין מראה בחלום קום עשה ספר תורה משני חלקים, ואתבונן על המראה והנה השני חלקים לכתוב ספר מצות עשה בחלק אחד, וספר מצות לא תעשה בחלק שני:

ולכן הנני משה בן יעקב נתתי פני לחבר שני הספרים, ומכל מלמדי השכלתי להביא ראיות קצרות בכל היכולת ולא בלשון תלמוד ממש, כי בכמה מקומות שינתי הלשון לכותבו בלשון צח וקצר למען ירוץ הקורא בו. וגם

סדרתים בפרשיות קצרות ליתן ריוח להתבונן בין פרשה לפרשה. ויעזרני אלהי גליות ישראל יתברך שמו על המלאכה לעשות אותה. וגם בעניין לאוין בא אלי בחלום ענין מראה בזה הלשון, הנה שכחת את העיקר השמר לך פן תשכח את ה' אלהיך כי לא היה בדעתי לחברו במניין הלאוין, וגם רבינו משה לא הזכירו במניין. ואתבונן אליו בבקר והנה יסוד גדול הוא ביראת השם וחיבתו בעיקרים גדולים במקומן. וה' אלהים יודע כי לפי דעתי איני משקר מעניין המראות, וה' יודע כי לא הזכרתים בספר זה אלא למען יתחזקו ישראל בתורה ובתוכחה וחפץ ה' בידי יצח:

5. Zohar Harakiya, Tashbetz page 117

ועתה אלה המעיין ראה גם ראה במה שכתבה בין במלוא עשה בין במלוא לא תעשה כמה מחלוקת וכמה בלבולים נשלו במנין המצות ונראה שהרמב"ם ז"ל בנסחחו הראשונה לא יכול לכונן החשבון של מצות לא תעשה כי כן כהב הרמב"ן ז"ל שהוא חסר שבע מצות במצות לא תעשה ואנחנו ראינום שלימות בנסחחו האחרונה והרב ז"ל השלימם לו וא"כ הרי הן יחירות על מנינו אבל ראינו שבאופן שמוסיף עליו היתה אחת כחובה לרז"ל נראה שלא היתה בנסחחו הראשונה ונזכר לה בנסחחו האחרונה והיא לא חחום עיניך דרוגה ובאיסורי נזיר לא מנה הרמב"ן ז"ל כי אם אזהרה א' וכן הסכים הוא למנותה ובנסחחו האחרונה יש חמש אזהרות כמו שכתבתי כל זה והרי מלאנו ה' מצות מאותן שהיו חסרות בנסחח הראשונה והששית והשביעית שהיו חסרות לא ידעתי אותן. והנה נראה מכאן כי הרמב"ם ז"ל בכיון החשבון היתה לו יגיעה גדולה וכותב וחוזר ומתקן וגם הרז"ל עצמו עס היותו משחדל להשלים מה שחסר אל הרז"ל הוא אומר כי הוא חושד את עצמו בזה ואינו סומך על מנינו והוא מניח את הדבר לאליהו ואם כל אנשי חיל לא מצאו ידיהם בזה איך יחשוב קטן קטניאם לכיון החשבון כמה שזה בונה וזה הורס:

זה נודד וזה פורץ. זה מקשה וזה מתרץ על כן אני אומר שיוגח הדבר כן והעלה בידינו מצות קריאה ודרוש וקבל שכר ושמא מה שהוסכם שמנין המצות הם חרי"ג שס"ה ורמ"ח הוא לפי דעת ר' שמלאי וכפי מה שפירש הוא המצות ואנחנו לא נסמוך עליו בפירושו בענין פסק הלכה אבל נסמוך על סוגית החלמוד. ומה שהזכירו בכל מקום זה המנין הוא לפי שלא מצונו חכם אחר מנאם הפסנו מינו ואף אם יחסר או יעדף המנין הוא הולך סביבו והוא כאמרם בהרבה מקומות הוי פורחא ונפורחא לא דק ושמא מי שלבו רחב יוהר מלבי יוציא לאור העלומה וישיג מה שלא יכולתי להשיג אבל אני כל אשר בכחי לעשות עשייתו וכי ירחיב ה' לנו ונבלה ימינו בסוב ושנינו בנעימים נוסיף אומץ לכיון החשבון אבל עתה די לנו במה שפחתנו הפחת בזה ולא מלאכה קטנה עשינו בזה לא יכיר העמל אשר במלאכה זו אלא החכם הבקי בכל החלמוד. ומי שבחר בנו מכל העמים ועמדנו במנוחיו והאחימנו בחורותיו יגלה עינינו להביט נפלאות מתורתו ומאויבינו יחכמונו מנותיו. והיתה השלמתו בעיר אלגזיר היא עיר גרוהנו בשני לחדש סיון שנת חמש אלפים ומאה ושבעים ושבע:

6. Sefer Mitzvos Katan
Author: [Isaac ben Joseph of Corbeil](http://www.babebooks.org)

Composed in (c.1263 - c.1277 CE). Halakhic compendium interspersed with ethical homilies, parables, and aggadot. The book is modeled after the "Sefer Mitzvot Gadol", but omits the lengthy discussions characterizing that work, providing instead a synopsis of each of the commandments along with some halakhic details. Omitted as well are the commandments which are no longer applicable in the post-Temple era. The book was originally titled "Sheva Amudei HaGolah" due to the fact that it is divided into seven parts corresponding to the days of the week, in order to encourage and facilitate constant review. It achieved widespread popularity, receiving recognition from outstanding scholars in France and Germany — even to the extent of being included by some early authorities in the prayer book, so that the precepts could be recited daily in place of supplications and the reading of psalms.

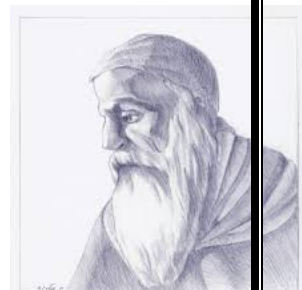
יען כי בעונות התורה משתכחת: ויראתי שלא ידעו רבים היטב ביאור המצות המוטלות עלינו כתבתי אלו המצות המוטלות עלינו בזמן הזה בשבעה עמודים כנגד שבעה ימי השבוע: ובקשתי כל איש לקרא בכל יום עמוד אחד למען ייטב לו כי יש הרבה מצות שאין אדם חייב לעשותם עד שיבואו לידו וכשהו' קוראם ומעלה בלבו לעשות מעלה עליו הקב"ה כאילו עשה: וזה השכר גדול לאין קץ וראי' מדכתיב ויכלו ויעשו בני ישראל גבי פסח וזה נאמר באחד בניסן שנצטוו וקבלו עליהם לעשות והעשייה לא היתה עד י"ד בניסן נמצא שנחשב להם הקבלה למעשה ועוד כדאיתא בספרי וזכרתם ועשיתם מכאן שהזכירה כמעשה גם לפעמים תבא לידו המצוה ולא ידע איך לעשות על כן כל אדם ישים על לבו כי אם לא עכשיו אימתי גם כל איש אשר לא ידע הפירוש יעיין בספר המצו' אשר יסד רבי' משה מקוצי ואם לא ידע ישאל למי שגדול ממנו כי דברי התור' נמשלו למים שאין להתבייש לשאול זה לזה שנאמ' הוי כל צמא לכו למים ([ישעיהו נ"ה:א'](#)) (גם הגדול לא ימנע הקטן מללמד לו לכן בקשתי שישמרו ברכה לעשו' כדבר הזה למען נהיה באגודה אחת ובזה יתרצה עבד אל אדוניו: וכל המרבה הרי זה משובח ללמוד בכל יום פירוש משני מצות או ג' והכל לפום צער' אגרא גם בכל שבוע יסדר הפרש' שקורין בבית הכנסת כאשר צוו חכמ' שנים מקרא ואחד תרגו' ומי שאינו יודע לתרג' יקר' הפירושי' ואם אינו יודע ישאל למי שגדול ממנו ואם לא יוכל להשלים ביום א' או ב' יחלקנה לשבע' חלקי' למען לא יכבד עליו: ואע"פ שאדם רגיל ללמוד בלא איסור חומר הברכה הזאת מכל מקום מצוה לכנס תוך הברכה להמשיך לב האחרים ועוד כי שכרו כפול ומכופל שהוא עוש' בשביל עול אדונו המוטל עליו יותר הרב' שאם היה לומד כפלים בלי עול כשהוא פנוי גם קבעתי ברכה לברך בכל יום לאיש אשר יכנס בברית הזאת במצות שלוחי זה: וכל גבאי עיר ועיר יצוו להעתיק אל המצות האלה ולתת השכר מן הקופ' ואח"כ יהיה בידיה' למשמרת וכל אשר ירצ' להעתיק או ללמוד בו ישאלם ויחזירם בו ביום להם ולהם תהיה הצדקה כי יהיו בטורח: ואם יצטרך לשהות השליח בעיר עבור העתקת המצות יתנו לו שכרו מן הקופה ששה פשי"טורני"ס קטנים ליום וארוחה ולינה מן הבעלי בת' כמשפט שאר אורחי' ואני לא להתגדר עשיתי כי אין גידור בזה כי מעש' הדיוט הוא אך כי עת הצורך הוא פן ישתכחו המצות מפי ישראל: כי אמרו חכמים לא עם הארץ חסיד) ([פרקי אבות פרק ב'](#)) (כי לפעמים אדם סבור לעשות מצוה ועושה עבירה כמעשה דר' עקיבא וצריך כל איש להתחזק בזה כי הקב"ה לא יעמיד לנו עוד נביא להשיב אותנו אם לא נשוב מאלינו כמו שאמר הכתוב עד מתי תתחמקין הבת השוכבה וגו') ([רמיהו ל"א:כ"ב](#)): (כך כתב ושלח באשכנז מוריניו רבינו הרב ר' יצחק החסיד בר יוסף מקורביל:

7. Ramban, footnote to Sefer Hamitzvos, Shoresh 1

וטרם שאתחיל לדבר עם לבבי בענין הזה אומר מה שנסתפק לי אף על פי שידעתי שהכל מחזיקים בו כדבר פשוט. וזה במה שאמרו בסוף מכות (דף כ"ג:): דרש ר' שמלאי שש מאות ושלוש עשרה מצות נאמרו למשה בסיני שס"ה כמנין ימות החמה רמ"ח כנגד איבריו של אדם ואמר רב המנונא מאי קראה תורה צוה לנו משה תור"ה בגימטריא הכי הוי. והקשו תורה תרי"א הוי אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום.

הנה על פי זו המימרא בא בעל ההלכות ומנאן אחת לאחת למצוא חשבון ואחריו נתפשט הדבר מאד והוסכם בין כל החכמים והתלמידים ונתפרסם בהמון שזה סכום המצות ונתחברו בזה שירות פיוטים ואזהרות נעימים זמירות. מהם לחכמי ספרד רבות

מאד בארץ אנדלו"ס כאשר הזכיר הרב ז"ל ומהם בארצות אחרות בכל פנות הגולה, וכבר אמר הרב ז"ל שזה דבר שלא יסכל אותו אחד מכל מי שמנה המצות שזה הוא מנינם.

ואני בעניי עם כל זה עלה בלבי ספק על זו המימרא אם היא דברי הכל או יש בה מחלוקת, וספק אחר אם היא הלכה למשה מסיני, כלומר שנאמר למשה מפי הגבורה כך וכך מצות אני מוסר לך לצוותם בישראל מורשה או שהוא אסמכתא בעלמא מן הגימטריא הזו, שזה החכם רבי שמלאי הדורש זה מצא המצות כן לפי המנין שמנה בהם ונתן בהם סימנין ובא רב המנונא אחריו וסמך המנין הזה לגימטריא הזו.

ומה שמביא אותי לידי ספק מפני שמצינו מחלוקת בגמרא בפסוקים רבים אם הם מצוה או רשות. מהם מה שאמרו במסכת סוטה (דף ג') וקנא את אשתו רשות דברי רבי ישמעאל ר' עקיבא אומר חובה. ....

אלו וכיוצא בהן לדברי האומר חובה הן מן המנין הזה של תרי"ג מצות ולדברי האומר רשות אינן נחשבו וצריך הוא להביא במנין הזה מצות אחרות במספרם ונשלים עשה במקום עשה ולא תעשה במקום לא תעשה. וצריך שיהיו הדברים ההם שביא הוא במנין הזה אינן מצות לדברי האומר באלו חובה. ואין לנו בתורה ענינים כאלו,

ועוד כי יהיה להם כפי דרכם הנהוג בתלמוד להקשות ולומר ולמאן דמני הנך נפישו להו מצות אי נמי למאן דמפיק הנך במאי משלים להו,

וכן ראיתי עוד שנאמרו בזה מדרשים רבים ואסמכתות הם תימה בעיני, שדורשים בציצית וזכרתם את כל מצות ה' שמנין של ציצית בגימטריא שש מאות ויש בציצית ח' חוטין וה' קשרים הרי תרי"ג וזה כתב רש"י בפירושי התורה, ואיני יודע אם אגדה היא ומכל מקום אינה מן התורה שהרי ב"ה אומרים בחוטים שאינן אלא שש ויחסרו להם שתיים מן הסימן הזה והקשרים ה' היאך ימנו בתורה שאין חיובו מן התורה אלא בשני קשרים כדאמרינן בפ' התכלת) **מנחות דף ל"ט** (ש"מ קשר העליון דאורייתא דאי ס"ד לאו דאורייתא כלאים בציצית דשריא רחמנא למה לי והא קיימא לן התוכף תכיפה אחת אינו חיבור אלא שמע מינה קשר העליון דאורייתא.

ואולי נאמר שזו המימרא של רבי שמלאי אינה דברי הכל ויש בה מחלוקת אלא ר' שמלאי מנה המצות לפי דעתו לפי סברתו ומצאן במספר הזה ויסד בהן הדרשה הזו ועל כן לא הקשו ממנה לרבי ישמעאל בחסרון ג' ולרבי שמעון בחסרון שתי מצות לא תעשה אבל אם יחסרו להם לא יודו באסמכתא הזו ובמנין הזה.

אבל אע"פ שנביא אותה במחלוקת נודה שהיא הלכה לפי שהסוגיות בתלמוד כן כדאמרינן בשבועות (דף כ"ט) ונדרים (דף כ"ה) ולימא להו קיימו ע"ז וכל התורה כולה, אי נמי תרי"ג מצות. ואנו למדים מזה שזה להם מנינם של מצות. אע"פ שיש לומר כי הקושיא הראשונה ע"ז וכל התורה כולה היתה לדברי הכל והשניה נאמרה לדעתו של רבי שמלאי לפי שלא הוזכר בגמ' מנין אחר, ובשבת פרק אמר רבי עקיבא) **שבת דף פ"ז** (שבר את הלוחות מאי דריש ביה אמר ומה פסח שהיא אחת מתרי"ג מצות אמרה תורה כל בן נכר לא יאכל בו כל התורה כולה וישראל מומרים על אחת כמה וכמה. ובגמרא יבמות (דף מ"ז) אמרו בנעמי דאמרה לרות מפקדינן תרי"ג מצות. ועוד נתפשט המנין הזה מאד באגדות כמו שאמרו בבראשית רבה אמר רבי יודן ברבי סימון ראוי היה אדם הראשון שתנתן תורה על ידו מה טעם זה ספר תולדות אדם אמר הקב"ה יציר כפי ואיני נותן לו חזר ואמר שש מצות נתתי לו ולא יכול לעמוד באחת מהן והיאך אני נותן לו מאתיים וארבעים ושמונה מצות עשה ושס"ה מצות לא תעשה.

וכן במדרש רבי תנחומא ובמדרשי אגדה אחרים הורגלו להזכיר הסכום הזה.

What it Means

8. Tiferes Yisrael, Chapter 4

דע כאשר רצה השם יתברך לזכות את האדם שיקנה הנצחיות על ידי מצות האלקיות אי אפשר שיקנה אותו רק על ידי שני מיני מצות,

Negative Commandments

החלק האחד שלא יהיה משנה את מציאותו אשר נברא עליו, כי אם משנה את מציאותו אשר נברא עליו הרי יש לו שנוי מה שהוא ראוי למציאות האדם ויבא הפסד למציאותו, ואלו הם מצות לא תעשה שכל אלו המצות הם שלא יצא האדם מן מה שהוא ראוי אל מציאותו כבעילת איסור וגזל וגניבה וכיוצא בהם מן המצות. אף כי אנחנו לא נדע טעם המצות מכל מקום נדע בהם שכל מצות לא תעשה הם יציאה מן היושר המציאות מה שהשכל מחייב והיציאה מן היושר המציאות הוא הפסד ואבוד אליו.

Positive Commandments

החלק השני הם מצות עשה, שכבר אמרנו כי אין האדם במדריגתו האחרונה האלקית וכאלו הוא בכח בלבד וצריך שיקנה השלימות בפעל על ידי המצות האלקיות, וכמו שהתבאר לך למעלה בפרקים הקודמים שאף אם האדם קונה העולם הזה הטבעי החמרי לא קנה עולם הבא שאינו גשמי כי אם על ידי הפעולות האלקיות ועל ידם יזכה לעולם הנבדל.

Two Systems

וכאשר תתבונן במציאות עולם הזה נחלק לב' חלקים כוללים כל המציאות.

System 1: Nature – Under the Sun

האחד הוא המציאות התחתון והוא בכללו מסודר תחת השמש והשמש כולל אותו, כי השמש מלך עולם הטבע ועולם הטבע מסודר תחתיו, וכמו שתמצא מבואר מן הכתוב שכאשר ירצה להזכיר כל העולם יאמר תחת השמש וכדכתיב (קהלת א') מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש, וראיתי כל אשר נעשה תחת השמש וכן תמיד. והשמש היא שמירת סדר עולם הטבע במהלכה ובתנועתה במה שהוא מושלת בעולם הטבע, וכמו המלך שהוא השומר את הסדר לבלתי יצא אחד מן הסדר הראוי כך השמש שהוא המושל על עולם הזה, וכדכתיב (תהלים קל"ו) את השמש לממשלת ביום והוא השומר סדר העולם לבלתי יחליף וימיר את סדר הראוי ויעמוד על עמדו ודבר זה ידוע מאד ואין ספק בזה, זהו החלק הא'.

System 2: The Human Being -

החלק השני הוא האדם בלבד שהוא חלק שני נגד כל המציאות, שהוא בפני עצמו אינו נכלל עם שאר הנמצאים, שהרי בשביל האדם נברא הכל ואיך יהיה נכלל העבד עם אדוניו דבר זה לא יתכן כלל ולפיכך הוא חלק בפני עצמו. והוא גם כן נחלק מן חלק המציאות הראשון אשר לא ישנו סדרם אשר נברא עליו, אבל לא יקנו גם כן דבר מעלה נוסף על עצמם רק הם נשארים בהווייתם כמו שנבראו וכמו שנתבאר בפרק ג'. והאדם הזה הוא החלק השני אפשר שיצא מן הסדר הראוי אבל האדם הוא קונה מעלה יותר ממה שהיה לו וכמו שהשמש הוא מלך, גם כן האדם הוא מלך שהרי הכל נתון תחתיו, ומלכות האדם היא שהוא מוליק שלימות אל כל התחתונים כי הכל נברא לעבוד האדם ולשמשו ובזה הוא צורה אל כל התחתונים ומוליק שלימות אל הכל כמו המלך שהוא המשלים את הכל. והאדם הפך הנמצאים שכל הנמצאים תחת השמש אינם קונים מעלה על מה שנבראו אבל לא יצאו גם כן מסדר הראוי והאדם קונה מעלה יותר ממה שהיה אבל הוא יוצא מן הסדר.

System of Nature vs System of Humanity

וכאשר הנביאים היו מוכיחין את ישראל היו מוכיחים אותם בדברים הטבעיים כמו שאמר הנביא ישעיה (ישעיה א') 'ידע שור קונוהו וגו', ומשה אדון כל הנביאים אמר (דברים ל"ב) האזינו השמים ואמרו בספרי (שם) על זה, אמר להם הסתכלו בשמים ובארץ וכל אשר בם אשר בראתי לשמש אתכם ואין להם שכר ועונש והם לא שנו מדתם ראיתם השמש הולך למזרח או שמא זרעתם את האדמה חטים והיא העלתה שעורים ואם אתם מקיימים תקבלו שכר ואם לאו תקבלו עונש על אחת כמה וכמה. אמנם מעלתו על ידי המעשים האלקיים וכמו שהתבאר למעלה ממעשה ידיו של אדם שהם יותר נאים ומשובחים ממעשה הטבע, שהם מעשה אלקיים ודבר זה מיוחד באדם.

Negative Commandments – Preserving the Natural System

וכאשר רצה השם יתברך לזכות את ישראל בב' מיני מצות שהם לא תעשה ועשה, שהמצות ל"ת הם שישמור הסדר שלא יהיה לאדם יציאה מן הסדר, נתן לישראל מנין המצות כמספר ימות החמה, כי כבר אמרנו כי החמה היא שמירת סדר הנמצאים וימיה הם שס"ה ואלו שס"ה ימים הם משלימים אמיתת מלכות החמה כמו האברים לאדם, כי על ידי החמה שהם שס"ה גומרת ממשלתה עד שמספר זה שהוא שס"ה מסוגל בעצמו לשמירת הסדר ובלתי יציאה מן סדר המציאות, ולפיכך כאשר נתן השם יתברך תורה לישראל אשר ישראל נחשבו כל המציאות, כמו שהחמה והאדם הם כל המציאות, נתן להם שס"ה מצות לא תעשה כמספר ימות החמה שהיא שמירת סדר המציאות, כי מאחר שסדר המציאו' בכללו הוא על ידי מספר שס"ה שהם מספר ימות החמה נתן לישראל גם כן מספר שס"ה לא תעשה ועל ידם שמירת הסדר ובשמירת מצות לא תעשה אין יציאה מן הסדר.

Positive Commandments – Enhancing the Human System

ונתן להם עוד רמ"ח מצות עשה שהם קנין מעשה שעל ידם קונה מעלה ושלמות, כנגד חלק המציאות השני שהוא האדם שנמצא באדם קנין מעלה שלא תמצא בחלק הראשון שאין בו קנין כלל רק נשאר על מה שנברא עליו והאדם בלבד יש בו קנין מעלה. והאברים של אדם הם שלימות צורת האדם, כי אל תחשוב כמו שחשבו קצת בני אדם והם הרופאים, כי האברים של אדם הם טבעיים כמו שאר בעלי חיים, כי אין הדבר כך כלל כי רופאי אליל המה לא ידעו באמת תאר האדם ואיבריו שכולו אלקי, ולפיכך האיברים שלו הם שלימות האדם ועל ידי אבריו שהם רמ"ח נברא בצלם האלקים, ומצד הזה הוא מלך בתחתונים שנאמר (בראשית א') נעשה אדם בצלמנו וגו' וירדו בדגת הים ובעוף השמים. ולפיכך מספר המצות שהם שלימות האדם כמספר אבריו שהם גם כן שלימות ומעלת האדם עד שהוא בצלם אלקים על ידי רמ"ח אבריו, ושלימות ומעלת המצות נמשך אחר השלימות הזה מה שהאדם נברא בצלם אלקים שעל ידי זה האדם הוא שלימות כל התחתונים.

